

Зрителят и творбата се намират един друг в ателието на Спартак Паскалевски
Интервю със Спартак Паскалевски по повод на изложбата „Да влезеш в ателието ...”
в галерията на ул. „Шипка” № 6, Интервюто е реализирано от Галя Маринова, 12.05.2011 г., © ИРИОН

Зрителят и творбата се намират един друг в ателието на Спартак Паскалевски

12.05.2011 г.

Интервю със Спартак Паскалевски по повод на изложбата „Да влезеш в ателието ...”
в галерията на ул. „Шипка” № 6, Интервюто е реализирано от Галя Маринова

Галя Маринова: Господин Паскалевски, вчера открихте една впечатляваща изложба, която е и поводът за нашия разговор. Ще Ви помоля най-напред да се представите за нашите читатели.

Спартак Паскалевски: Аз съм преподавател в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски”, доктор на изкуствоведските науки.

Галя Маринова: Вашите картини са натоварени със заряд, много от тях представляват енигми, предизвикват размисъл, предизвикват ни да разкрием загатката в тях, замисъла. Към каква публика е насочена Вашата изложба?

Спартак Паскалевски: Трудно ми е да отговоря. Една творба формира зрителя. Поражда въпрос в зрителя и го приканва да се върне много пъти. Така зрителят става част от творбата и в известна степен я присвоява. Той ѝ придава живот, а тя му придава размисъл.

Зрителят и творбата се откриват един друг. Не мога да избягам от тази ситуация. Това не е творческа нагласа, а нещо, което неизбежно се поражда.

Галя Маринова: Една от първите картини в изложбата е наречена „Вдъхновение”. Какво е вдъхновението: Муза или мъчително освобождаване на връзката ни с божественото, вид енергиен канал?

Спартак Паскалевски: Вдъхновението е нещо, което отваря душевните нагласи към духовните вибрации. Всяко сетивно докосване се превръща в духовно. Идеята за вдъхновението в конкретната картина е персонифицирана с фигурата на Музата или Ангела, която е медиаторът между душата и духа, между света на душевните търсения и света на духовното.

Щастието на твореца е, че е потопен в нещастията, което си отива или се разгражда – това е творческият процес, защото мъката е катарзис. Откриването на адекватната форма, която е духовен еквивалент представлява освобождаване на твореца.

Зрителят и творбата се намират един друг в ателието на Спартак Паскалевски
Интервю със Спартак Паскалевски по повод на изложбата „Да влезеш в ателието ...”
в галерията на ул. „Шипка” № 6, Интервюто е реализирано от Галя Маринова, 12.05.2011 г., © ИРИОН

Галя Маринова: Във Вашите картини откриваме многопластовост на личността – една фигура носи пластове върху себе си и други – около себе си, сраснала се е с тях; фигурите са с по две лица. Прожектори осветяват допълнителни части от картината или пък ние ги откриваме някъде около картината. Да извадим наяве скритото – това ли е Вашата тема?

Спартак Паскалевски: Находчив въпрос, защото съвпада с моята идея, че истината в изкуството винаги е скрита. Така че, проблемът е в това: Може ли скритото да стане видимо? И тази видимост да бъде нова за зрителя, едно ново стъпало към проникване? Така че, в скритото има приканваща идея. Скритото не бяга от вниманието на зрителя, но не се натрапва. То приканва да бъде разбрано и в това разбиране се получава диалогът и в някаква степен – сътворчество.

Галя Маринова: Да преминем към темата на човека (индивида) и общността около него. Във Вашите картини ясно е придадено усещането за натиска на околните над индивида.

Спартак Паскалевски: Имам симпатия към протестиращия човек, който не се примирява. И това негово непримирение всъщност дава импулси на самата общност, дори тя да е неразбираща. Индивидът има способността да промени неусетно общността.

Галя Маринова: Въпреки натиска, упражнен над индивида, който е изобразен във Вашите картини Вие подчертавате, че индивидът в крайна сметка решава сам, което личи чрез доброволния отказ от лице, душа и т.н. Като, че ли не му давате право да се оправдае с общността и нейния натиск?

Спартак Паскалевски: Това наблюдение е точно и съответства на това, което е заложено в картините.

Зрителят и творбата се намират един друг в ателието на Спартак Паскалевски
Интервю със Спартак Паскалевски по повод на изложбата „Да влезеш в ателието ...”
в галерията на ул. „Шипка” № 6, Интервюто е реализирано от Галя Маринова, 12.05.2011 г., © ИРИОН

Галя Маринова: Да сменим рязко темата. Централната композиция във Вашата изложба е посветена на Моцарт. Какво е музиката за един художник?

Спартак Паскалевски: Тази тема отдавна ме вълнува и отдавна я разработвам. Имам серии посветени на Бах, на Хендел, на бароковата музика и това е обяснимо, защото музиката е от тези изкуства, които са най-ярки медиатори между видимото и невидимото, между душевното и духовното.

Галя Маринова: И какво по-конкретно за Моцарт?

Спартак Паскалевски: Към Моцарт имам специална и голяма привързаност. Делят ни само два дена между рождението ни дати. Аз съм също водолей, роден на 29 януари, а Моцарт – на 27. Има нещо, което винаги ме е респектирало – независимо от драматичния характер на музиката или посланието му, то е изразено в съвършена форма и е изпълнено с искряща виталност. Моцарт е пример за непобедимия творчески дух, как един творец сред атмосфера на интриги и непризнаване твори едно жизнено творчество, едновременно достъпно и разбираемо, и своеобразно послание към вечността.

Галя Маринова: А Орфей?

Зрителят и творбата се намират един друг в ателието на Спартак Паскалевски
Интервю със Спартак Паскалевски по повод на изложбата „Да влезеш в ателието ...”
в галерията на ул. „Шипка” № 6, Интервюто е реализирано от Галя Маринова, 12.05.2011 г., © ИРИОН

Спартак Паскалевски: За мен Орфей е темата за любовта и по-точно за силата на любовта, за вечния стремеж към хармония, за който няма пречки и дори смъртта е един временен епизод.

Галя Маринова: Преди да ни поднесете тази великолепна изложба Вие бяхте изчезнал от столицата – разбираме, че сте бил на село. С какво Ви помогна това?

Спартак Паскалевски: Човек, за да направи нещо, трябва доброволно да се самоизолира. Тогава той потъва в собствените си проблеми, защото съществува една истинска бездна между замисъла и изпълнението му. Самият Моцарт обичал да казва, че идеи всеки можел да има, проблемът е, как те ще бъдат реализирани. Като имате предвид, че една изложба трябва да се готви с месеци, художникът трябва да остане за определен период в постоянно творческо напрежение, а творецът е живо същество и проблемите на живота по някакъв начин го разсейват. Проблемът е една творба, по която работиш с месеци, да изглежда, че е направена в един миг. Става дума за ефекта на мигновеното изливане. На всеки е ясно, че това е направено за по-дълго време, което изисква пълно отдаване и принадлежност на идеята изцяло. И същевременно това не трябва да личи.

В селото хората са добронамерени и има една заразителна простота в отношенията, която стимулира художника.

Галя Маринова: Разбирам, но във Вашите картини Вие не изобразявате селото.

Спартак Паскалевски: Наистина. Но аз имам такъв план – да посветя един цикъл на селото и неговите хора.

Галя Маринова: Забелязах на изложбата четири тома от поредицата „Диалог и духовност”. Вие пишете книги. Някои Ваши колеги се шегуват, че един художник не може или по-точно не трябва да пише.

Спартак Паскалевски: Не са прави. Много художници са писали. Леонардо да Винчи, Дьолакроа, Дюрер, Салвадор Дали и т.н. Това не е нещо ново.

Галя Маринова: Тази проблематика е интересна, отваря нова тема и ще е повод за друг наш разговор. А сега – да използваме възможността да поканим нашите читатели на откриването изложбата **"Да докоснеш думите"** на Спартак Паскалевски на 16.05.2011г. от 18:30 часа в Червената къща, ул. Любен Каравелов 15, София.

Господин Паскалевски, благодаря Ви много за отделеното време и до нови срещи.